



ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM ŠKOLNÍ DRUŽINY

ŠKOLNÍ DRUŽINA PRACUJÍCÍ PŘI ZŠ a MŠ DOLNÍ
BEŘKOVICE

ZÁKLADNÍ STRUKTURA ŠVP ŠD. OBSAH TÉMAT NENÍ UZAVŘEN, BUDE DOPLŇOVÁN A POZMĚŇOVÁN. ŠVP ŠD SE TAK BUDE PROFILOVAT NA MÍRU PODLE POTŘEB A ZÁJMŮ ŽÁKŮ, PODLE POŽADAVKŮ RODIČŮ A PODLE PODMÍNEK I TRADIC ŠKOLY.

OBSAH:

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE
2. CHARAKTERISTIKA ŠD
3. CÍLE VÝCHOVY ŠD
4. PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ
5. DÉLKA A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ
6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ
7. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ
8. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIFICKÝMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI
9. PODMÍNKY PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ
10. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY
11. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY
12. KRIZOVÝ PLÁN PŘI NEVYZVEDNUTÍ DÍTĚTE
13. KRIZOVÝ PLÁN PŘI ÚRAZU
14. EKONOMICKÉ PODMÍNKY
15. BEZPEČNOST A OCHRANA ZDRAVÍ
16. ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU
17. PŘÍLOHY:

příloha č. 1 - Zápisní lístek, příloha č. 2 - Přihláška do ŠD, příloha č. 3 - Žádost o odhlášení ze ŠD, příloha č. 4 - Směrnice pro stanovení podmínek úplaty za ŠD, příloha č. 5 - Vnitřní řád ŠD

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název školy: Základní škola a mateřská škola Dolní Beřkovice, příspěvková organizace

Adresa ŠD: Náměstí Míru 107, 277 01 Dolní Beřkovice

Ředitelka školy: Mgr. Kateřina Doktorová

Zástupkyně ředitelky: Mgr. Veronika Ludvíková

Koordinátor ŠVP: Mgr. Veronika Ludvíková

Vedoucí vychovatelka: Martina Šoltésová

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2021

Číslo jednací:

IČO: 71009892

IZO: 113500556

Zřizovatel školy: Obec Dolní Beřkovice se sídlem Obecní úřad, Klášterní 110, 27701 Dolní Beřkovice

KONTAKTY

Telefon: +420 731 220 692, +420 606 181 271

E-mail: skola@zsdolniberkovice.cz

Webové stránky: www.zsdolniberkovice.cz

Vypracovala: Martina Šoltésová

Mgr. Kateřina Doktorová, ředitelka školy

razítko školy

2. CHARAKTERISTIKA ŠD

Školní družina je školské zařízení výchovy mimo vyučování. I pro školní družinu platí obecný cíl – výchova všestranně harmonicky rozvinutého člověka, a to pomocí jednotlivých složek, označovaných jako rozumová, mravní, tělesná, estetická a pracovní. Chceme u dětí rozvíjet dovednosti potřebné pro život ve společnosti a prostřednictvím aktivit mimo vyučování je chceme vybavit žádoucími dovednostmi, vědomostmi a postoji. Chceme posilovat osobnost každého jedince, pomoci mu najít se, profilovat a dosáhnout úspěchu. Klademe důraz na vhodnou motivaci, radost z činnosti a povzbuzování.

Školní družina pracuje při ZŠ a MŠ Dolní Beřkovice, má cílovou kapacitu 60 žáků. Školní družina zabezpečuje zájmové vzdělávání pro žáky prvního stupně ZŠ. V době jejího provozu mohou žáci navštěvovat zájmové útvary dle aktuální nabídky školy. Cílem kroužků a ostatních zájmových činností je smysluplné a aktivní naplnění volného času žáků. Struktura kroužků vychází z potřeb a ze zájmu našich žáků. Zájmové útvary jsou vedeny interními i externími pracovníky školy. Doba provozu jednotlivých zájmových útvarů je přizpůsobena rozvrhu žáků. Činnost kroužků je pravidelná, většinou jedenkrát do týdne.

CO ŽÁKŮM NAŠE ŠKOLNÍ DRUŽINA UMOŽŇUJE:

- Tvořit, poznávat, zkoumat, experimentovat, rozvíjet představivost
- Komunikovat s dětmi i dospělými
- Navazovat přátelství
- Spolupracovat se svými vrstevníky
- Posilovat sebeúctu – oceněním, pozitivním hodnocením

Naše družina chce vytvářet pro žáky klidné a tvořivé prostředí, ve kterém mohou uplatňovat své schopnosti a dovednosti, smysluplně vyplnit svůj volný čas, připravit je na život tak, aby byly úspěšné ve všech oborech a dokázaly se vyrovnat i s neúspěchy.

3. CÍLE VÝCHOVY ŠD

Obecnými cíli vzdělávání jsou zejména rozvoj osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získávání informací a učení se v průběhu celého života, pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost, pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti, utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého, poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku, získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví.

Při výchovné práci ve školní družině navazujeme na principy školního vzdělávacího programu s rozšířením o kompetenci k trávení volného času.

V našem pojetí je školní družina místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení, řešení problémů a k sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v žácích mimo jiné podporovat pocit

bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získávání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Naší prvořadou snahou je pojmout školní družinu jako rodinné prostředí, kde se žákům s velmi různorodými vzdělávacími a výchovnými potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací a výchovné péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Tento vzdělávací program školní družiny se ve spolupráci s rodiči našich žáků snažíme naplňovat a uskutečňovat již řadu let.

KONKRÉTNÍ CÍLE:

- Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a řešení problémů
- Vést žáky k všestranné a účinné a otevřené komunikaci
- Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- Učit žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- Vychovávat žáky ke zdravému životnímu stylu
- Preferovat při zájmových činnostech takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. nadále se zaměřovat na činnostní učení se zaměřením na život
- Používat při činnostech efektivní metody (skupinové (kooperativní) a projektové), kterými vedeme děti k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu
- Vést žáky k dodržování stanovených pravidel chování a jednání, pravidel školních řádů
- Stejnou péči věnovat všem žákům
- Klást důraz na všeobecné a rovné vzdělání pro všechny
- Provádět integraci dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
- Naučit děti orientovat se v možnostech smysluplného využití volného času
- Naučit děti umět si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic
- Naučit děti rozvíjet své zájmy v organizovaných individuálních činnostech
- Naučit děti rozvíjet schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací
- Naučit děti umět odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času
- Zúčastňovat se soutěží, prezentovat žákovské dovednosti a úspěchy, rozvíjet přípravou k těmto soutěžím žákovské schopnosti, nadání, morálně – volní vlastnosti apod.
- Dále rozvíjet silné stránky školní družiny

Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí zájmového vzdělávání ve školní družině jsou uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i k rozvoji všech klíčových kompetencí.

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných ve školní družině (základní škole) není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí zájmového vzdělávání ve školní družině je možno popsat následujícím způsobem:

Kompetence k řešení problémů

- umět řešit problémové situace přiměřené jeho věku
- používat a vyhledávat informace vhodné k řešení problému
- řešit problémy samostatně i za pomoci ostatních
- uvědomovat si zodpovědnost za svá rozhodnutí

Zájmové vzdělávání v ŠD je vedeno tak, aby žáci hledali různá řešení problému a aby si svoje řešení dokázali obhájit.

Rozvíjíme zejména poznáváním v souvislostech, to znamená, že žákům vytváříme ucelený obraz světa. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihami, praktickými pokusy, vlastním výzkumem žáků apod.

Kompetence k učení

- poznávat smysl a cíl učení
- umět posoudit vlastní úspěch, pokrok
- být schopen sebehodnocení
- umět prožít svůj úspěch

Rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení a rozvoj sebehodnocení žáků v ŠD. Umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady, podněcujeme jejich tvořivost a individuálním přístupem k nim maximalizujeme jejich šanci prožít úspěch.

Kompetence komunikativní

- dokázat vyjádřit vlastní pocity při jednotlivých činnostech a prožitcích
- umět komunikovat s ostatními žáky (lidmi), umět formulovat a sdělovat své myšlenky
- umět naslouchat a porozumět ve vztahu k osvojovaným tématům

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme žáky obhajovat a argumentovat vhodnou formou svůj vlastní názor a zároveň poslouchat názor jiných. Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování.

Kompetence sociální a personální

- umět aktivně spolupracovat s ostatními žáky
- podílet se aktivně na utváření příjemné atmosféry při jednotlivých činnostech
- vytvářet si pozitivní představu o ostatních žácích
- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém
- respektovat nejen svoji potřebu, práci, ale i potřebu ostatních

Během výchovně – vzdělávací práce ve školní družině používáme mimo jiné i skupinovou práci žáků a vzájemnou pomoc při učení se, hrách a dalších činnostech. Sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech.

Usilujeme, aby žáci prokázali schopnost střídat role ve skupině. Vedeme žáky k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se sami podílejí. Učíme je zároveň k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky. Chceme žáky naučit základům kooperace a týmové práce.

Kompetence občanské

- respektovat práva ostatních žáků
- respektovat nejen svá práva, ale i své povinnosti
- respektovat dohodnutá pravidla včetně závazných školních řádů
- umět být zodpovědný za své chování, jednání a za svou práci

Snažíme se společně s žáky stanovovat pravidla správného chování. Tato pravidla navazují na Školní řád a Řád školní družiny respektive z obou řádů vycházejí a vyplývají. Rozvíjíme hlavně učení sociálním, metodami sebepoznávání a seznamováním žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali osobnost a názor druhého včetně jejich odlišností.

Kompetence pracovní

- umět bezpečně a účinně používat materiály, nástroje a vybavení
- umět dodržovat vymezená pravidla
- rozvíjet své reálné možnosti a dovednosti
- umět využívat znalosti a zkušenosti získané v různých činnostech pro vlastní rozvoj a přípravu na budoucí profesi

Žáky motivujeme k aktivnímu zapojení do jednotlivých zájmových činností. Povedeme je k sebehodnocení jako k nástroji jejich budoucí profesní orientace.

4. PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ

Smysluplné naplnění volného času je jednou z forem, jak čelit sociálně patologickým jevům, které ohrožují žáky. Nenaplnění volného času činností svádí jedince k destruktivním aktivitám. Dobře volená činnost přináší vnitřní uspokojení, radost z úspěchu a zvyšuje sebevědomí. Výchova ve školní družině si klade za cíl nejen vybavit žáky příslušnými kompetencemi, ale také je učí odolávat nástrahám, které jim současná společnost připravuje. Drogové závislosti, gamblerství, nesnášenlivost apod. jsou dlouhodobé negativní společenské jevy a je nutné na ně reagovat ve výchovném působení.

Výchovně vzdělávací cíle pro záměry prevence sociálně patologických jevů při zájmových činnostech:

- vytvářet bezpečný prostor a pozitivní klima
- utvářet návyky na aktivní a společensky žádoucí využívání volného času
- uspokojovat a kultivovat potřeby účastníků
- pomáhat objevovat dispozice jedinců a rozvíjet jejich specifické schopnosti na základě objevených dispozic
- podporovat snahy o sebevýchovu a utváření žádoucích rysů osobnosti
- podporovat zdravý tělesný rozvoj a vychovávat k odpovědnosti za své zdraví
- zvyšovat sociální kompetence – rozvíjet sociální orientaci, posilovat zodpovědnou participaci (spoluúčast) na vytváření programu sociální skupiny, učit objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého chování
- vytvářet společensky žádoucí hodnotové orientace, posilovat úctu k ověřeným hodnotám, porozumění, toleranci

- pokládat základy právního vědomí, uvědomění si vlastního práva, ale i povinností
- vytvářet u žáků sebevědomí a posilovat schopnost nepodléhat cizím negativním vlivům
- vést žáky k utváření sociálních kompetencí a k osvojování sociálních dovedností

Konkrétní cíle v oblasti osvojování sociálních dovedností:

- rozvíjet schopnost přijatelného vyjádření názoru odlišného od názoru zastávaného vrstevníky, rodiči nebo učiteli
- rozvíjet schopnost požádat o pomoc při řešení určitého problému, o laskavost osoby v okolí
- rozvíjet schopnost pozvat vrstevníka k účasti na nějaké činnosti nebo hře
- rozvíjet schopnost pochválit druhého a schopnost přijmout kritiku
- rozvíjet schopnost odmítnout nerozumný návrh, odolat tlaku vrstevníků chovat se nevhodným způsobem

Prevence sociálně patologických jevů spočívá především v budování kvalitních sociálních vazeb na základě empatie a tolerance, pěstování komunikačních dovedností, kladným hodnocením a pochvalou posilovat sebevědomí a sebeuvědomování. V oblasti zájmových aktivit vybavujeme žáky dostatkem námětů pro činnosti, které by mohly být náplní jejich volného času, mohly je samostatně realizovat i samostatně a plně by je uspokojovaly. Neboť především nedostatek kvalitních sociálních kontaktů a nenaplněnost volného času vede k útěku od reality k zástupným činnostem.

5. Délka a časový plán vzdělávání ve školní družině

Zájmové vzdělávání je poskytováno po dobu 10 měsíců (trvání školního roku). Po dobu podzimních, vánočních, velikonočních a jarních prázdnin se po projednání se zřizovatelem činnost ŠD přerušuje.

Provoz ŠD:

- Ranní oddělení: 6:30 – 7:30
- 1. oddělení: 11.30 - 16.00
- 2. oddělení: 12:25 – 15:30

Podmínky pro příchody a odchody žáků ze ŠD jsou uvedeny ve vnitřním řádu ŠD.

6. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

ŠVP na naší ŠD je stanoven na dobu pěti let.

Výhodou vytvoření programu pro celý vzdělávací cyklus je jeho operativnost, možnost reagovat na měnící se podmínky, propojování a přesouvání témat a realizace projektů během dlouhodobé docházky účastníků do školského zařízení.

Časový plán a obsah vzdělávání vychází z ŠVP naší školy z kapitoly „Člověk a jeho svět“. Je uspořádán do 5 tematických okruhů - Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví.

6.1. Místo, kde žijeme

- **Náš domov**

Vyprávění, diskuze a výtvarné ztvárnění života naší rodiny, našich zvyků a našeho domova, ve kterém bydlíme a ve kterém bychom jednou chtěli bydlet.

- **Škola**

Poznáváme naši školu, jak funguje, umělecky ji ztvárňujeme a pravidelně je vyzdobujeme. Seznamujeme se s denním režimem ve školní družině a se zaměstnanci školy.

- **Dopravní prostředky, čím jezdíme**

Vyprávění, diskuze o cestě domů, do školy a jakými dopravními prostředky můžeme jezdit. Vysvětlujeme si, ztvárňujeme a znázorňujeme význam dopravního chování, značení a jednotlivých dopravních situací.

- **Naše obec**

Vyprávění, diskuze, čtení, výtvarné ztvárnění naší obce, ve které žijeme. Čteme si a seznamujeme se s historií a tradicemi naší obce. Pořádáme vycházky v okolí, orientujeme se, hledáme důležitá místa obce (obecní úřad, pošta, lékař, lékárna, hasičská zbrojnice, vlakové nádraží atd.) a seznamujeme se s posláním těchto míst.

6.2. Lidé kolem nás

- **Rodina**

Povídáme si a diskutujeme o našich rodinách, rodičích, sourozencích a širším příbuzenstvu. Seznamujeme se s jejich povoláním. Diskutujeme o jejich zvycích, rituálech a o tom, co pro nás rodina znamená. Získané poznatky dramatizujeme, ztvárňujeme výtvarně či formou hry.

- **Kamarádi**

Vyprávíme si, diskutujeme a čteme o tom, kdo je náš kamarád, jaký by měl být, jak by se k sobě kamarádi měli chovat, proč jsou důležití a co pro nás znamenají. Učíme se skupinové spolupráci a vzájemné toleranci mezi lidmi a jejich odlišnostem cvičením našich smyslů a rozvíjením respektu k ostatním. Vytváříme hry, scénky a výtvarně zpracováváme dané téma.

- **Profese**

Diskutujeme, kreslíme a hrajeme si na to, čím bychom jednou chtěli být, jak jednotlivé profese ovlivňují náš každodenní život, čím nám pomáhají, co nám poskytují a jaké služby najdeme v naší obci.

- **Jak se správně chovat**

Hrajeme si a povídáme si, jak se správně chovat v určitých situacích, ztvárňujeme vhodné a nevhodné chování (modelové situace). Učíme se neverbální komunikaci a vyjadřování svých pocitů, čteme si, dramatizujeme či hudebně zpracováváme jednoduché pohádky a příběhy na dané téma.

- **Svátky a oslavy**

Povídáme si o svátcích, oslavách a tradicích s nimi spojených v jednotlivých ročních obdobích. Vytváříme a dekorujeme výrobky charakteristické pro jednotlivé svátky a oslavy. Zpíváme, hrajeme písně a dramatizujeme příběhy spojené s významnými svátky.

6.3. Lidé a čas

- **Náš denní režim**

Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu a diskutujeme o tom, jak rozlišovat povinnosti a zábavu. Povídáme si o tom, jak trávíme a aktivně můžeme trávit náš volný čas. Výtvarně či za pomoci scének, her ztvárňujeme, co nás baví, čemu se rádi věnujeme a co je naší povinností. Povídáme si o významu času, co znamená v našem každodenním životě, o střídání dne a noci, měření času, rozlišování druhů hodin.

- **Jak se mění lidé a věci kolem nás**

Povídáme si a diskutujeme o tom, jak se lidé mění v jednotlivých stádiích svého života. Jednotlivé etapy výtvarně zpracováváme a napodobujeme formou hry. Porovnáváme vzhled a kulturní dění naší obce, školy dříve a dnes. Hrajeme si, kreslíme, čteme a vyprávíme si o tom, jak se lidé dříve oblékali, chovali, čím se živili, jaké bylo vybavení domácnosti atd.

6.4. Rozmanitost přírody

- **Příroda okolo nás**

Chodíme na vycházky, pozorujeme a poznáváme krajinu, rostliny, stromy, ptáky, hmyz a učíme se znát jejich základní názvy. Učíme se rozpoznat základní plodiny (ovoce, zelenina, bylinky, atd.). Prohlubujeme znalosti a upevňujeme kladný vztah k živé i neživé přírodě. Využíváme přírodnin k pracovní - výtvarným činnostem.

- **Roční období a počasí**

Besedujeme o ročních obdobích, tradicích s nimi spojených, změnách v počasí a přírodě, které s sebou jednotlivá roční období přináší. Tyto změny pozorujeme, poznáváme na vycházkách, výtvarně ztvárňujeme, dramatizujeme a učíme se básničky i písničky na toto téma.

- **Chráníme životní prostředí**

Diskutujeme, povídáme si a výtvarně ztvárňujeme, co znamená chránit životní prostředí, jak ho můžeme zlepšit. Slavíme Den Země. Na vycházkách pozorujeme a poznáváme okolní přírodu, navrhujeme, jak ji můžeme chránit a zlepšovat životní prostředí.

6.5. Člověk a jeho zdraví

- **Poznáváme své tělo**

Výtvarně tvoříme, čteme si a povídáme o lidském těle a jeho stavbě. Vysvětlujeme si, jak naše tělo funguje a jak bychom měli o naše tělo správně pečovat. Využíváme lidské smysly k různým hrám a aktivitám.

- **Pečujeme o své zdraví**

Diskutujeme o tom, co dělat pro naše zdraví, jak zdravě jíst a jaké jsou zásady zdravého jídelníčku. Učíme se zásadám osobní hygieny a jejímu významu, jak předcházet nemocem a úrazům. Význam pohybu pro naše zdraví. Zdravý životní styl, otužování, správné oblékání v různých ročních obdobích. Získáváme základní znalosti první pomoci a jejich využití v praxi. Integrovaný záchranný systém.

- **Chodíme ven**

Vysvětlujeme si, jaký je význam pohybu a pobytu venku. Chodíme na vycházky, hrajeme venkovní, míčové a pohybové hry a hry rozvíjející tělesnou zdatnost. Rozvíjíme touhu k pohybu a připravujeme sportovní odpoledne.

Doplnění obsahu vzdělávání: ŠD naplňuje svou funkci v péči o žáky těmito činnostmi:

- **Odpočinkové činnosti** – s cílem odstranit únavu, do denního režimu se zařazují nejčastěji po obědě a dále dle potřeby kdykoliv během dne. Tuto funkci mohou plnit také klidové hry, či jiné klidné zájmové činnosti, poslechové činnosti apod. Zařazení odpočinkových činností plní psychohygienické poslání.
- **Rekreační činnosti** – slouží k regeneraci sil, převažuje v těchto činnostech aktivní odpočinek s pohybovými, sportovními a turistickými prvky. Hra a spontánní činnosti mohou být rušnější, což nelze považovat za nekázeň, ale za možnou relaxaci po soustředění ve vyučování.
- **Zájmové činnosti** – zde dominuje vlastní aktivita dětí, která jim přináší radost a uspokojení. Aktivní činnost zahánějící nudu a pocit nenaplněnosti.
- **Příprava na vyučování** – vypracování domácích úkolů se souhlasem rodičů, zábavné procvičování učiva formou didaktických her a soutěží, získávání doplňujících poznatků při praktických činnostech.

7. FORMY VZDĚLÁVÁNÍ

ŠD se řídí ve své činnosti prováděcím předpisem k zákonu 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), a to především vyhláškou č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Činnost školní družiny se uskutečňuje těmito formami:

- Pravidelnou výchovnou, vzdělávací a zájmovou činností – každodenní činnost přihlášených žáků v odděleních ŠD.
- Příležitostnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou a tematickou rekreační činností – slavnosti, besídky, vystoupení, výstavy, sportovní dny. Základem účasti jsou přihlášení žáci ŠD či žáci zájmových útvarů, ale mohou se zúčastnit i rodinní příslušníci či další zájemci.
- Otevřenou nabídkou spontánních činností – spontánní aktivity, které jsou zahrnuty do denního režimu (např. hry ranní družiny, odpolední klidové činnosti či při pobytu venku) a jsou pro přihlášené žáky ŠD.
- Další formy – besedy, výklad, skupinová práce, individuální práce, projekty, komunitní kruh, dramatizace, diskuse, vyprávění, doplňování, dílny, vycházky, relaxace, čtení, naslouchání, práce s interaktivní tabulí, pohybové aktivity, sportovní soutěže.

8. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žákům se speciálními výchovnými a vzdělávacími potřebami a žákům s potřebou podpory je průběžně věnována zvláštní pozornost. Je zde upřednostňována forma individuální péče s využitím individualizace a diferenciací pedagogických postupů dle podmínek jednotlivých aktivit zájmového vzdělávání. Na podmínkách pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami budeme spolupracovat adekvátně s přihlédnutím k jejich handicapu s rodiči a se školou. Při výběru činností ve ŠD, při motivování a hodnocení žáků bude brán ohled na integraci těch, kteří mají speciální vzdělávací potřeby. V případě nutnosti budeme spolupracovat s odbornými pracovišti. Pokud je ve školní družině žák s mimořádným talentem, vychovatelka spolupracuje s učiteli základní školy a žákovi mohou být nabídnuty takové metody a formy práce, které by ho vhodně motivovaly a uspokojily.

9. PODMÍNKY PRO PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ A PODMÍNKY PRŮBĚHU A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Činnost školského zařízení pro zájmové vzdělávání (školní družiny) je otevřena všem zájemcům z řad žáků prvního stupně ZŠ Dolní Beřkovice podle žádosti jejich zákonných zástupců. O přijetí uchazečů o zájmové vzdělávání ve školní družině rozhoduje ředitelka školy.

1. KRITÉRIA PRO PŘIJÍMÁNÍ ŽÁKŮ KE VZDĚLÁVÁNÍ VE ŠKOLNÍ DRUŽINĚ

Školní družina má dvě oddělení o kapacitě 30 žáků v oddělení.

Školní družina je určena pro žáky prvního stupně ZŠ.

Oddělení školní družiny se naplňují do kapacity postupně od nejmladšího po nejstaršího.

Ve výjimečných případech může ředitelka školy rozhodnout o přijetí žáka i mimo výše uvedené kritérium.

Termín odevzdání přihlášky do ŠD je nejpozději do 30. 6. předchozího školního roku.

Žáci mohou být do ŠD přijímáni i během školního roku, pokud odevzdají písemnou přihlášku a pokud nebude naplněna kapacita ŠD.

Poplatky za ŠD určuje zvláštní směrnice vydaná ředitelkou školy (viz. příloha č.4).

2. PŘIHLÁŠENÍ:

Zákonní zástupci přihlašují žáka do školní družiny PŘIHLÁŠKOU DO ŠD a ZÁPISNÍM LÍSTKEM, poskytují ŠD prokazatelně platné údaje, které jsou pro vychovatelky ŠD a zákonné zástupce žáka směrodatné a závazné. PŘIHLÁŠKA DO ŠD A ZÁPISNÍ LÍSTEK (viz příloha č. 2 a č. 1) je platným dokumentem školského zařízení.

3. ODHLÁŠENÍ:

Odhlášení žáka ze ŠD provádí zákonný zástupce žáka výhradně písemnou formou (Žádost o odhlášení ze školní družiny – viz příloha č. 3), vyplněním tohoto formuláře.

4. VYLOUČENÍ:

Ředitel/ka školy nebo školského zařízení může v případě hrubého porušení vnitřního řádu ŠD rozhodnout o vyloučení žáka ze školní družiny (Školský zákon 561/2004 Sb., §31 odstavec 2).

10. POPIS MATERIÁLNÍCH PODMÍNEK

ŠD využívá prostory v budově, která je v areálu prvního stupně ZŠ. Tyto prostory tvoří dvě menší třídy a jedna velká třída. Školní družina příležitostně využívá i třídy prvního stupně. Třídy jsou vybaveny nábytkem vyhovujícím požadavkům činnosti školní družiny. Součástí vybavení ŠD je množství úložných prostor pro pomůcky potřebné pro práci při zájmových činnostech (hračky, knihy, výtvarné potřeby apod.). Třídy jsou též vybaveny koberci pro odpočinkovou a relaxační činnost žáků. V jedné ze tříd je umístěna interaktivní tabule. Obě oddělení mají přístup k připojení na internet pro využití k přípravě na vyučování nebo k odpočinkovým a rekreačním činnostem.

Všechny místnosti, které ŠD využívá, jsou uspořádány tak, aby žáci měli nejen možnost kontaktu se spolužáky a s vychovatelkami ŠD, ale i určité soukromí. Jsou zde oddělení pro hru, které je pokryto kobercem a oddělení pro práci opatřené pracovními stoly.

ŠD pro svou činnost využívá i další prostory školy – školní zahradu, školní hřiště i atletický ovál a tělocvičnu na druhém stupni ZŠ Dolní Beřkovice.

11. POPIS PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK

Zájmové vzdělávání ve ŠD zajišťují vedoucí vychovatelka a dvě řadové vychovatelky

Profil vychovatelek:

- vytvářejí příznivé sociální klima pro žáky i rodiče
- znají a umí řídit širokou škálu zájmových aktivit přiměřených věku žáků
- mají organizační schopnosti, navozují široké spektrum rekreačních zájmových činností
- vzbuzují zájem o činnost, podporují sebevědomí a rozvíjejí pozitivní stránky osobnosti žáků
- znají bezpečnostní předpisy pro práci s účastníky činností

12. KRIZOVÝ PLÁN PŘI NEVYZVEDNUTÍ DÍTĚTE

- telefonicky kontaktovat zákonného zástupce
- informovat vedoucí vychovatelku a vedení školy o události
- kontaktovat zřizovatele
- volat 158 Policie ČR - dle pokynů Policie ČR volat sociální pracovníci
- být v kontaktu se sociální pracovníci

13. KRIZOVÝ PLÁN PŘI ÚRAZU

Drobná poranění

- ošetřuje vychovatelka přímo na místě, nebo po příchodu do ŠD
- ošetření zapíše do zdravotního deníku a knihy úrazů
- při předání žáka oznámí ošetření rodičům

Větší úrazy

- vychovatelka poskytne bezprostředně první pomoc v rámci možností
- v případě velkého úrazu volá 155
- zajistí dohled nad ostatními žáky, přivoláním druhé vychovatelky
- vyrozumí rodiče
- vyrozumí vedení školy
- vychovatelka, která za žáka zodpovídala, zapíše událost do zdravotního deníku a do knihy úrazů, která je uložena u vedení školy

Při úrazu, nebo náhlé nevolnosti vychovatelky - první pomoc poskytuje vždy kolegyně, která je nejbližší, zavolá 155, informuje vedení školy, které zajistí dohled nad žáky.

14. POPIS EKONOMICKÝCH PODMÍNEK

Financování školní družiny je tří zdrojové: - Krajský úřad Středočeského kraje
- Obec Dolní Beřkovice
- úplata za školní družinu

Výše úplaty za zájmové vzdělávání:

Výši úplaty stanovuje Směrnice, která je součástí ŠVP ŠD, příloha č. 4.

Snížení nebo prominutí úplaty stanovuje Vnitřní řád ŠD, příloha č. 5.

Úplata za zájmové vzdělávání činí měsíčně 150,-Kč (rozumí se tím i jeden odchozený den v měsíci). Úhrada se platí na účet školy v září (na období září - leden) 750,- Kč a v únoru (na období únor - červen) 750,- Kč. Nárok na vrácení úplaty nastává v případě změny školy nebo jiných závažných důvodů.

Vybrané finanční prostředky jsou využívány na vybavení ŠD hračkami a potřebami pro zájmovou činnost žáků.

15. POPIS PODMÍNEK BEZPEČNOSTI PRÁCE A OCHRANY ZDRAVÍ

Školské zařízení vyhledává, zjišťuje a vyhodnocuje možná rizika vyplývající z činností při různých formách zájmového vzdělávání, které se uskutečňují v různých prostředích. Současně přijímá opatření k prevenci rizik. Seznamuje účastníky zájmového vzdělávání s nebezpečími ohrožujícími jejich zdraví a bezpečnost.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení

- účastníci zájmového vzdělávání mají zajištěnou vhodnou strukturu činností a skladbu zaměstnání – zodpovídají vychovatelky ŠD
- zdravé prostředí odpovídající platným normám – zodpovídají vychovatelky ŠD, školník a uklízečky (teplota místnosti, větrání, čistota/úklid apod.)
- ochrana účastníků před úrazy - zodpovídají vychovatelky ŠD
- dostupnost prostředků první pomoci - zodpovídají vychovatelky ŠD (lékárna a telefon uloženy přímo v místnosti vedoucí vychovatelky ŠD)
- vychovatelky ŠD postupují podle provozních řádů (školní hřiště apod.)

Psychosociální podmínky

- ve ŠD vytváříme příznivé sociální klima
- rozvíjíme a podporujeme kladné a žádoucí vlastnosti a jevy (slušnost, úctu, toleranci, uznání, empatii, spolupráci mezi lidmi, pomoc druhému, otevřenost v komunikaci a jednání při zachování pravidel slušnosti apod.)
- respektujeme individualitu jedince, jeho potřeby, jeho osobní problémy při současném aplikování pravidel slušnosti a respektování potřeb a osobností ostatních žáků, neupřednostňujeme jedno dítě na úkor jiných dětí (ostatních dětí)
- respektujeme věkovou odlišnost žáků (věková přiměřenost pro jednotlivé činnosti)
- chráníme žáky před sociálně patologickými jevy (návykové látky, jevy ohrožující mravní vývoj dítěte, násilí, šikana apod.)
- poskytujeme zákonným zástupcům žáků dostatečné a včasné informace o chování a práci jejich dětí

16. ZVEŘEJNĚNÍ ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program školní družiny (dále ŠVP ŠD) vydává ředitelka ZŠ Dolní Beřkovice po schválení ŠVP ŠD pedagogickou radou. Tento dokument bude umístěn a zveřejněn na těchto místech:

- ředitelna
- místnost ŠD
- webové stránky

Do ŠVP ŠD může každý nahlížet a pořizovat si z něj opisy a výpis